

AGENDA 2030

DICTAMEN 3/2024 DEL COMITÉ ECONÒMIC I SOCIAL DE LA COMUNITAT VALENCIANA (CES CV) A L'AVANTPROJECTE DE LLEI, DE LA GENERALITAT, DE PROTECCIÓ I ORDENACIÓ DE LA COSTA VALENCIANA

CESCV
Comité Econòmic i Social

DICTAMEN DEL COMITÉ ECONÒMIC I SOCIAL DE LA COMUNITAT VALENCIANA A L'AVANTPROJECTE DE LLEI, DE LA GENERALITAT, DE PROTECCIÓ I ORDENACIÓ DE LA COSTA VALENCIANA

D'acord amb les competències atribuïdes al Comité Econòmic i Social de la Comunitat Valenciana per la Llei 1/2014, de 28 de febrer, i prèvia la tramitació corresponent, el Ple del Comité, en la seua sessió ordinària celebrada el 18 de desembre de 2024, emet el següent Dictamen.

I.- ANTECEDENTS

El dia 25 d'octubre de 2024, va tindre entrada en la seu del CES CV, escrit del subsecretari de la Conselleria de Medi Ambient, Infraestructures i Territori, Juan Martínez Caballero, pel qual se sol·licitava l'emissió del corresponent dictamen preceptiu, a l'Avantprojecte de Llei, de la Generalitat, de protecció i ordenació de la costa valenciana, d'acord amb el que es disposa en l'article 4, punt 1, apartat a) de la Llei 1/2014, de 28 de febrer, de la Generalitat, del Comité Econòmic i Social de la Comunitat Valenciana i d'acord amb l'article 42.4 de la Llei 5/1983, de 30 de desembre del Govern Valencià i els articles 44 i 45 del Decret 24/2009, de 13 de febrer del Consell, sobre la forma, estructura i el procediment d'elaboració dels projectes normatius de la Generalitat.

A més del text de l'Avantprojecte de Llei, s'ha remés a este organisme l'expedient relatiu a este, que inclou la següent documentació:

- 1.- Resolució d'inici de la Consellera.
- 2.- Inclusió de l'Avantprojecte de Llei de Protecció i Ordenació de la Costa Valenciana en el Pla Anual Normatiu de la Generalitat.
- 3.- Composició de la Comissió de Treball.
- 4.- Publicació en el DOGV de la consulta pública prèvia de l'Avantprojecte de Llei de Protecció i Ordenació de la Costa Valenciana.
- 5.- Anunci de la consulta pública prèvia de l'Avantprojecte de Llei de Protecció i Ordenació de la Costa Valenciana.

6.- Consulta pública prèvia de l'Avantprojecte de Llei de Protecció i Ordenació de la Costa Valenciana.

7.- Modificació de la Comissió de Treball.

8.- Publicació de l'Anunci pel qual se sotmet a consulta pública prèvia l'avantprojecte de llei, de la Generalitat, de protecció i ordenació de la costa valenciana.

9.-Esborrador Avantprojecte de Llei de Protecció i Ordenació de la Costa Valenciana Castellà

10.-Esborrador Avantprojecte de Llei de Protecció i Ordenació de la Costa Valenciana Valencià.

11.- Informe de necessitat i oportunitat de l'Avantprojecte de Llei.

12.-Memòria econòmica de l'Avantprojecte de Llei.

13.- Anunci d'informació pública de l'Avantprojecte de Llei de Protecció i Ordenació de la Costa Valenciana

14.- Publicitat d'observacions rebudes en el tràmit de consulta pública prèvia a l'Avantprojecte de Llei de Protecció i Ordenació de la Costa Valenciana.

15.- Informe d'impacte de gènere de l'Avantprojecte de Llei.

16.- Informe d'impacte sobre la infància, família i adolescència.

17.- Informe petjada grups d'interés.

18.- Informe sobre coordinació informàtica.

19.- Informe de perspectiva rural sobre el despoblament.

20.-Sol·licitud d'informes a la Presidència, Vicepresidència i diferents Conselleries de la Generalitat Valenciana.

21.- Sol·licitud d'informes d'al·legacions a les subsecretaries de Presidència, Vicepresidència i diferents Conselleries de la Generalitat Valenciana.

22.- Sol·licitud d'informe previst en l'article 26.1 de Llei 1/2015, de 6 de febrer, d'hisenda pública, del sector públic instrumental i de subvencions.

23.- Informe favorable a l'efecte del que disposa l'article 26.1 de Llei 1/2015, de 6 de febrer, d'hisenda pública, del sector públic instrumental i de subvencions.

24.- Informe no al·legacions Conselleria de Sanitat.

25.- Informe d'al·legacions de la Conselleria de Justícia i Interior.

26.- Informe de contestació de les Conselleries.

27.- Informe de contestació de les al·legacions formulades en l'informe de tràmit d'informació pública de l'Avantprojecte de Llei de Protecció i Ordenació de la Costa Valenciana.

28.- Informe de l'Advocacia de l'Avantprojecte de Llei de Protecció i Ordenació de la Costa Valenciana.

29.- Informe sobre observacions de l'Advocacia de la Generalitat.

30.- Certificat d'aprovació del Consell de data 22 d'octubre de 2024.

De manera immediata, es va donar trasllat a la Comissió de Programació Territorial i de Medi Ambient del CES CV, del citat Avantprojecte de Llei, amb la finalitat d'elaborar l'Esborrany de Dictamen.

El dia 30 d'octubre de 2024, es va reunir la Comissió de Programació Territorial i de Medi Ambient. A la mateixa va assistir el director general de Costes, Ports i Aeroports, Marc Garcia Manzana, procedint a explicar l'avantprojecte de Llei objecte de dictamen, facilitant amb posterioritat la presentació utilitzada durant la seua exposició per a una millor comprensió del text de la Llei que es dictaminarà.

A conseqüència dels tràgics esdeveniments del passat 29 d'octubre, els membres del Comité pertanyents a diferents sectors com a organitzacions sindicals, empresarials, economia social i el sector primari, molts d'ells residents a la província afectada, s'han vist obligats a atendre les necessitats de les persones i empreses damnificades. Estes responsabilitats extraordinàries han dificultat la seua plena participació en l'emissió del dictamen en el termini ordinari de 30 dies previst en l'article 24 de la Llei del CES CV.

L'Acord de 4 de novembre de 2024, del Consell, contempla en el seu apartat onzé la possibilitat d'ampliar els terminis dels procediments no vençuts competència de la Generalitat i el seu sector públic instrumental, conforme a l'article 32.5 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques. Així mateix, l'article 32.1 d'esta Llei permet l'ampliació de terminis, sempre que les circumstàncies el justifiquen i no es perjudique tercers, amb un límit de fins a la mitat del termini inicial.

En virtut de l'anterior, el passat 8 de novembre de 2024 el CES CV va sol·licitar l'ampliació del termini per a l'emissió del dictamen, garantint així l'adequada

AGENDA 2030

participació dels membres del Comitè i la qualitat de l'informe requerit, en atenció a les circumstàncies extraordinàries esdevingudes.

En data 15 de novembre de 2024 es va rebre en la seu del CES CV Resolució del Subsecretari de la Conselleria de Medi Ambient, Infraestructures i Territori, mitjançant la qual s'ampliava en 15 dies el termini per a l'emissió del dictamen del Comitè Econòmic i Social de la Comunitat Valenciana (CES CV). Esta ampliació s'emmarca en el procediment de tramitació de l'Avantprojecte de Llei de la Generalitat de Protecció i Ordenació de la Costa Valenciana.

En data 28 de novembre de 2024 va tindre entrada, per part de la Conselleria de Medi Ambient, Infraestructures i Territori, de documentació relativa a les al·legacions presentades per les diferents Conselleries.

En concret, la documentació nova rebuda està formada pels següents documents:

- Informe de no al·legacions de la Conselleria d'Innovació, Indústria, Comerç i Turisme.
- Informe de no al·legacions de la Conselleria d'Agricultura, Aigua, Ramaderia i Pesca
- Informe de no al·legacions de la Conselleria de Cultura, Educació, Universitats i Ocupació.
- Informe de no al·legacions de Presidència de la Generalitat.
- Informe d'al·legacions de la Delegació de Protecció de Dades, dependent de la Presidència de la Generalitat
- Informe d'al·legacions de la Conselleria d'Hisenda, Economia i Administració Pública.

Esta informació es trobava ja compilada en les anteriors al·legacions en l'Informe de contestació a informes previs de l'Avantprojecte de Llei, emés per la Conselleria de Medi Ambient, Infraestructures i Territori (remés en data 25 d'octubre, com a document número 26).

Els dies 26 de novembre, 9 i 16 de desembre de 2024, es va reunir novament en sessió de treball la Comissió de Programació Territorial i Medi Ambient, amb la finalitat d'elaborar el Projecte de Dictamen a l'Avantprojecte de Llei, de la Generalitat, de Protecció i Ordenació de la Costa Valenciana, el qual va ser elevat al Ple del dia 18 de desembre de 2024 i aprovat per majoria.

II.- CONTINGUT

L'Avantprojecte de Llei que es dictamina consta d'una Exposició de Motius, i 59 articles, distribuïts en set Títols amb els seus corresponents Capítols, set Disposicions Addicionals, tres Disposicions Transitòries, Disposició Derogatòria Única i quatre Disposicions Finals.

L'**Exposició de Motius** assenyalava que la costa valenciana és essencial per a la biodiversitat, cultura i economia de la Comunitat Valenciana, albergant ecosistemes clau com la Posidònia oceànica i donant suport a activitats de l'economia blava. No obstant això, s'enfronta a desafiaments per la regressió costanera, canvis en la dinàmica de sediments i l'impacte del canvi climàtic, la qual cosa exigeix una regulació específica per a la seua conservació i ús sostenible.

La Llei proposada, basada en el marc constitucional i les competències autonòmiques, promou una gestió coordinada entre la Generalitat i els municipis costaners, establint una zonificació en àrees de protecció i usos permesos per a equilibrar l'activitat humana amb la protecció ambiental. Estructurada en 59 articles, la normativa proporciona seguretat jurídica, promou la participació ciutadana i simplifica procediments, assegurant la sostenibilitat del litoral en línia amb els principis de transparència i bon govern.

El Títol Preliminar, «Disposicions generals», articles 1 a 8, s'estructura en dos capítols. El Capítol I defineix l'objecte, àmbit d'aplicació i fins de la Llei i el Capítol II arreplega els principis rectors de l'ordenació del litoral.

En el **Títol I, «organització administrativa i subjectes que intervenen en l'ordenació del litoral»**, articles 9 a 12, s'estructura en quatre capítols. El *Capítol I* estableix les competències de la Generalitat Valenciana. El *Capítol II* arreplega les competències de les entitats locals. El *Capítol III* regula la creació, composició i funcionament de la Comissió Interdepartamental de Coordinació d'Ordenació del Litoral. Finalment, en el Capítol IV es preveu fomentar la participació de la societat civil

en el desenvolupament sostenible del litoral, sense perjudi del sistema de participació establert en la normativa autonòmica.

El **Títol II, «Instruments d'ordenació del litoral»**, articles 13 a 17, compta amb cinc articles distribuïts en dos capítols. En el *Capítol I* s'establix com es formularan els instruments generals d'ordenació del litoral de la Comunitat Valenciana. Per part seua, el *Capítol II* fa referència als instruments de planificació específics diferenciant en l'articulat les directrius d'ordenació del litoral (article 14), el Pla d'ordenació costanera (article 15), els plans especials de les platges (article 16) i els plans especials de nuclis urbans d'especial valor etnològic (article 17).

En el **Títol III, «Platges»**, articles 18 a 21, es defineix el concepte de platja a l'efecte d'esta llei, el catàleg de platges valencianes, els criteris de classificació de les mateixes i les categories de trams de platja.

El **Títol IV** analitza els **«Usos i activitats en el litoral»**, articles 22 a 45 distribuïts-se el seu contingut en cinc capítols

El *Capítol I, Disposicions Generals* (articles 22 a 24), estableix l'ús sostenible del litoral i la zonificació del litoral, així com la regulació dels usos en cada una de les àrees en què se zonifique el litoral, en funció del seu grau d'adequació als objectius d'ordenació establerts.

El Capítol II (articles 25 a 31), *Àrea de protecció ambiental*, contempla els espais inclosos en l'àrea de protecció ambiental, els objectius d'ordenació, usos permesos, usos subjectes a títol d'intervenció administrativa, usos prohibits, actuacions promogudes per les Administracions Públiques i l'actuació a seguir en cas de concurrència de règims d'ús.

El Capítol III, articles 32 a 36, porta per títol *Àrees de millora ambiental i paisatgística*, en el qual es determina quins espais conformen esta àrea, els seus objectius d'ordenació, usos permesos, usos subjectes a títol d'intervenció administrativa, usos prohibits i com actuar en cas de concurrència de règims d'ús.

El Capítol IV, articles 38 a 41, contempla l'*Àrea de recreació*, definint-se els espais inclosos en esta àrea, els usos, objectius d'ordenació i la sol·licitud de desafectació.

El Capítol V, articles 42 a 45, es dedica al *Règim d'intervenció administrativa*, regulant-se els títols d'interacció administrativa, les autoritzacions i concessions del domini públic marítim-terrestre, l'autorització autonòmica en la zona de servitud de protecció i la integració de procediments.

El **Títol V, «Normes addicionals de protecció i sostenibilitat del litoral»**, articles 46 a 49, contempla normes addicionals a les exigències establides en la normativa general de costes, el compromís de la Generalitat de vetlar pel manteniment dels objectius de qualitat i ambientals de les aigües del litoral, l'elaboració d'estudis del litoral i la determinació del grau d'estabilitat del litoral i l'impacte econòmic i social dels projectes, plans o programes que es pretenguen dur a terme en el litoral de la Comunitat Valenciana.

El **Títol VI, «Patrimoni públic litoral»**, articles 50 a 52, preveu la constitució d'un patrimoni públic autonòmic del sòl litoral i es declararan d'utilitat pública, a l'efecte d'expropiació forçosa, aquells terrenys de propietat particular que resulten necessaris. Igualment, queda arreplegat els drets de tanteig i de retracte.

Finalment, en el **Títol VII, «Inspecció del litoral i potestat sancionadora»**, articles 53 a 59, i en dos capítols, es troba arreplegat el règim d'inspecció (article 53) i el règim sancionador (articles 54 a 59) que tipifiquen les infraccions i les corresponents sancions, la graduació d'estes, els subjectes responsables, el caràcter independent de les sancions i el règim de concurrència amb altres normes sancionadores.

La **Disposició Addicional Primera** assenyalava que el Pla d'Acció Territorial d'Infraestructura Verda del Litoral de la Comunitat Valenciana (PATIVEL), aprovat per Decret del Consell en 2018 en 2018 passarà a denominar-se Pla d'Ordenació del Litoral de la Comunitat Valenciana, havent-se de revisar-se per a la seua adaptació a esta llei, en el termini de tres mesos a comptar des de la seua entrada en vigor.

La **Disposició Addicional Segona** preveu la possibilitat per part de la Generalitat Valenciana d'interposició de recursos en cas d'inactivitat estatal en l'aprovació de projectes i obra de regeneració de les platges valencianes i enfront de l'adopció de disposicions reglamentàries estatals en matèria de costes que afecten negativament els interessos de la Comunitat Valenciana

La **Disposició Addicional Tercera** regula la determinació dels terrenys de franja litoral que tenien la condició d'urbans a l'entrada en vigor de la Llei 22/1988, de 28 de juliol, de costes.

La **Disposició Addicional Quarta** faculta a la Conselleria competent en matèria d'ordenació del litoral a elaborar un Inventari actualitzat de terrenys degradats inclosos en el domini públic marítim- terrestre.

La **Disposició Addicional Quinta** preveu la constitució de bosses de sòl.

La **Disposició Addicional Sexta** introduïx un nou punt 7 a l'apartat 2 de l'article 15 de la Llei 4/1998, del Patrimoni cultural valencià.

Mitjançant la **Disposició Addicional Sèptima** es modifica l'article 238 del text refós de la Llei d'ordenació del Territori, urbanisme i Paisatge, aprovat mitjançant Decret legislatiu 1 /2021, de 18 de juny, del Consell.

La **Disposició Transitòria Primera** estableix que la present llei s'aplicarà als usos que pretenguen realitzar-se sobre el litoral a partir de la seua entrada en vigor. Per a aquells procediments iniciats a instàncies de part davant l'administració autonòmica o local amb anterioritat a l'entrada en vigor d'esta llei es tramitaran conforme a la normativa prèvia, sense perjuí del dret de desistiment de la persona interessada a l'efecte d'iniciar un altre procediment conforme al que es disposa en esta llei.

En la **Disposició Transitòria Segona** assenyalava que fins a l'adaptació del PATIVEL a esta llei continuaran vigents les disposicions normatives que no contradiguen el que s'estableix en ella, sent d'aplicació directa i prevalent sobre les disposicions del PATIVEL les previsions relatives als usos prohibits o subjectes a alguna mena d'intervenció contingudes en esta llei.

La **Disposició Transitòria Tercera** manté determinades normes d'aplicació directa mentre no s'aprove el pla d'ordenació costanera.

Mitjançant la **Disposició Derogatòria Única** queden derogades totes les disposicions d'igual o inferior rang que s'oposen al que disposa esta llei.

La **Disposició Final Primera** habilita al Consell per a dictar totes les disposicions necessàries per al desenvolupament reglamentari de la present llei.

En la **Disposició Final Segona** s'estableix l'entrada en vigor de la llei, que tindrà lloc als dies naturals de la seua publicació en el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana.

III.- OBSERVACIONS DE CARÀCTER GENERAL

PRIMERA

El passat 29 d'octubre de 2024, la Comunitat Valenciana va patir una catàstrofe meteorològica sense precedents: la pitjor Depressió Aïllada en Nivells Alts (DANA) registrada en este segle i des que es tenen registres. Este fenomen extrem va provocar el desbordament del riu Magre, així com de diverses rambles i barrancs, especialment el Barranc del Poio. Les seues devastadores conseqüències, a data d'aprovació del present dictamen, inclouen la pèrdua de 223 vides humanes¹, danys econòmics incalculables i l'afectació de 86² municipis de la província de València i pedanies del sud de València, impactant a una població de més de 845.000 persones.

Este tràgic succés evidencia la creixent intensitat dels fenòmens meteorològics adversos derivats del canvi climàtic i posa de manifest que l'actual model d'ordenació del territorial és insuficient per a mitigar els efectes derivats d'estos. En este context, el CES CV vol manifestar en este dictamen la urgent necessitat de revisar la normativa i els instruments de planificació territorial, incorporant amb rigor científicotècnic els nous escenaris climàtics per a adaptar-se a una realitat cada vegada més preocupant.

SEGONA

El CES CV valora positivament l'interés del Consell per regular i gestionar des de la pròpia Comunitat Valenciana l'ordenació del seu litoral, la funció del qual va pretendre anteriorment ser exercida parcialment per normes reglamentàries, especialment pel Pla d'Acció Territorial d'Estructura Verda del Litoral de la Comunitat Valenciana i el Catàleg de Platges de la Comunitat Valenciana (PATIVEL), aprovat per Decret 58/2018, de 4 de maig, del Consell.³

¹ A data d'emissió d'este dictamen

² Segons dades de *l'Informe d'estimació de l'impacte econòmic de la DANA sobre el creixement de la Comunitat Valenciana: avaluació preliminar* de la Secretaria Autonòmica d'Economia Direcció General d'Economia d'11 de desembre de 2024.

³ <https://www.ces.gva.es/sites/default/files/2018-07/d-21-17v.pdf>

TERCERA

De fet, la matèria de l'Avantprojecte de Llei que s'analitza, referida a la **protecció i ordenació de la costa**, ha sigut objecte de regulació en diferents normes d'àmbit estatal, amb caràcter bàsic, i autonòmic.

En l'àmbit estatal, la principal norma reguladora de costes és la [Llei 2/2013, de 29 de maig, de protecció i ús sostenible del litoral i de modificació de la Llei 22/1988, de 28 de juliol, de Costes](#), que té com a objectiu la protecció, ús sostenible i preservació del litoral, així com la definició de competències i l'establiment de límits en les àrees de domini públic marítim-terrestre.

Alguns punts clau d'esta normativa inclouen:

1. **Domini Públic Marítim-Terrestre:** Comprén les platges, les aigües territorials, els penya-segats i altres àrees litorals que han de ser protegides i destinades a l'ús públic. Este domini públic és inalienable i imprescriptible, i no pot ser privatitzat. Article 4.

2. **Zona de Servitud:** Abasta la franja de terreny contigua a la costa, on s'apliquen restriccions per a protegir el litoral. La zona de servitud de protecció és de 100 metres des de la ribera de la mar, encara que es pot reduir a 20 metres en àrees urbanes. Dins d'esta zona existixen limitacions quant a construccions, activitats industrials i comercials, excepte les permeses per llei. Articles 23 i següents.

3. **Zona d'Influència:** S'estén fins a 500 metres terra endins des del límit del domini públic marítim-terrestre. Les normatives autonòmiques i municipals tenen competències en esta àrea, especialment en urbanisme, protecció ambiental i activitats econòmiques. Article 30.

4. **Concessions i Autoritzacions:** La llei estableix que les ocupacions o activitats dins del domini públic (com a instal·lacions d'hostaleria o servicis) només es poden dur a terme mitjançant concessions administratives, generalment per un termini limitat. Estes concessions poden ser revisades o revocades si es vulneren les condicions d'ús o de protecció ambiental. Articles 73 i següents.

5. **Competències Autonòmiques i Municipals:** Encara que la Llei de Costes és aplicable en tot el territori espanyol, les Comunitats Autònomes tenen competències en alguns aspectes, especialment en matèria d'ordenació del

territori i urbanisme en la zona d'influència i, en alguns casos, en la zona de servitud de protecció. Això permet adaptar la normativa a les característiques de cada regió. Articles 110 a 115.

6. **Protecció Ambiental i Sostenibilitat:** La normativa promou la protecció dels ecosistemes costaners i la sostenibilitat en l'ús dels recursos. Això inclou la conservació d'àrees naturals, el foment d'activitats respectuoses amb el medi ambient i la gestió de riscos (com l'erosió o el canvi climàtic).

En l'àmbit **autonòmic**, a **Catalunya**, la [Llei 8/2020, del 30 de juliol, de protecció i ordenació del litoral](#), publicada en el Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya (DOGC) el 3 d'agost de 2020, va establir el **Pla de Protecció i Ordenació del Litoral de Catalunya**. Este pla té com a objectiu principal protegir i organitzar la franja costanera de Catalunya, limitant la construcció en àrees sensibles ecològicament i en zones de risc d'erosió. També classifica i regula les platges en categories, establint normes i límits per al seu ús i ocupació amb la finalitat de preservar les seues característiques naturals i adaptar-se al canvi climàtic. Una de les característiques principals que diferencia la present Llei amb les altres ordenacions autonòmiques és que augmenta la zona d'influència establint que la mateixa «comprén una franja mínima mil metres, aplicada en projecció horitzontal terra endins, des de la partió del domini públic marítim-terrestre, en la totalitat del litoral de Catalunya, franja que pot ser ampliada però mai reduïda pel Pla de protecció i ordenació del litoral.»

La normativa autonòmica de **Galícia** per a l'ordenació del litoral s'arregla en la [Llei 4/2023, d'Ordenació i Gestió Integrada del Litoral de Galícia](#) (LOLGA), la llei té per objecte l'ordenació i gestió integrada del litoral de Galícia, en el marc de les competències atribuïdes a la Comunitat Autònoma de Galícia en la Constitució espanyola i en l'Estatut d'Autonomia per a Galícia. Esta llei definix per primera vegada el litoral de Galícia com una franja d'amplària variable a banda i banda de la riba de la mar, en la qual es produïx la interacció entre la naturalesa, les comunitats humanes i les activitats socioeconòmiques que se sustenten en l'existència o influència de la mar. Entre els seus fins està la consideració del litoral com una entitat contínua i única; la gestió responsable dels recursos naturals; la protecció del medi ambient; la prevenció i reducció dels efectes dels riscos naturals; la protecció, conservació i millora de la qualitat de les aigües del litoral de Galícia; la triple dimensió de la sostenibilitat: mediambiental, econòmica i social, que orienta l'ordenació del litoral; la cohesió social i la millora de la qualitat de vida de la població del litoral gallec; el suport als sectors

productius mitjançant accions que afavorisquen el manteniment de les poblacions litorals que viuen de la mar i garantisquen el desenvolupament de les seues activitats mitjançant l'explotació sostenible, equilibrada i responsable dels recursos; l'impuls d'un turisme litoral diversificat, desestacionalitzat i de qualitat; la protecció, conservació i millora del patrimoni cultural del litoral; o el foment de la cultura del litoral, a través d'accions de sensibilització, divulgatives i de formació de la societat gallega; la preservació i recuperació de les zones costaneres, de la seua diversitat i les seues espècies protegides, així com dels seus sistemes ecològic, geomorfològic i hidrològic; i la coherència entre les iniciatives de les diferents entitats públiques i privades, prioritzant sempre aquelles que tinguen com a objectiu la conservació, recuperació i protecció públiques.

La normativa autonòmica de **Cantàbria** s'arrecplega en la Llei 2/2004, de 27 de setembre, del Pla d'Ordenació del Litoral. La Llei d'Ordenació del Litoral s'estructura entorn d'un model territorial amb normes de protecció, criteris d'ordenació, i actuacions estratègiques, distribuïts en nou títols, annexos i disposicions addicionals. El Títol Preliminar definix el seu àmbit i funcions, incloent-hi procediments per a l'actualització del Pla davant canvis ambientals o urbanístics. A més, destaca la coordinació entre administracions per a equilibrar competències autonòmiques i municipals, especialment en urbanisme i ordenació del territori. Este marc busca protegir i ordenar el litoral, integrant directrius i limitacions per a preservar valors ambientals, culturals i paisatgístics.

El model territorial es basa en tres pilars: l'Àrea de Protecció, amb categories com a Protecció Costanera i Ecològica, que imposen restriccions estrictes; l'Àrea d'Ordenació, on s'equilibren usos del sòl i desenvolupament sostenible mitjançant zonificació; i les Actuacions Integrals Estratègiques, destinades a polítiques sectorials com a turisme i medi ambient. Així mateix, introduïx conceptes clau com a capacitat de càrrega i aolliment del territori, fonamentals per a planificar un creixement compatible amb la protecció ambiental. Es regulen a més les platges i els seus usos, classificant-les segons el seu entorn i accessibilitat per a garantir la seua gestió adequada.

Finalment, la Llei incorpora mesures per a crear un patrimoni públic litoral, mecanismes de compensació per a propietaris afectats per limitacions d'ús, i un règim jurídic sancionador per a infraccions greus. Proposa actuacions específiques per a millorar el gaudi i conservació del litoral, com a xarxes de sendes i estratègies d'educació ambiental. Les disposicions transitòries asseguren la protecció immediata

d'espais sensibles i faciliten l'adaptació del plantejament urbanístic al Pla, buscant compatibilitzar la protecció del litoral amb el desenrotllament econòmic i l'atenció a la demanda d'habitatge.

Este Pla contempla la protecció efectiva i integral de la costa de Cantàbria, preveient per a això una denominada Àrea de Protecció conformada per diferents categories de protecció: costanera, de riberes, intermareal, ecològica, d'interés paisatgístic i litoral.

Finalment, actualment en tramitació es troba l'Avantprojecte de Llei de gestió integral del litoral de les Illes Balears. Els objectius principals de l'Avantprojecte La Llei són:

1. **Ordenació i gestió del litoral:** Establir principis normatius, directrius de coordinació, i criteris per a planificar i regular el litoral.
2. **Règim jurídic:** Determinar els usos i activitats permesos respectant la normativa estatal.
3. **Títols habilitants:** Regular i gestionar els permisos per a l'ús del litoral.
4. **Sostenibilitat i protecció:** Identificar accions estratègiques per al desenvolupament sostenible i adoptar mesures de protecció de l'entorn litoral.
5. **Patrimoni litoral:** Protegir, conservar i, si és el cas, rehabilitar el patrimoni litoral tradicional, a més de crear un patrimoni litoral autonòmic.
6. **Cultura litoral:** Fomentar l'educació i sensibilització ambiental.
7. **Competències administratives:** Garantir una gestió integral del litoral i exercir potestats d'inspecció i sanció en les àrees de domini públic i servitud.
8. **Participació ciutadana:** Incloure als interessats en els processos d'ordenació i gestió.

L'àmbit d'aplicació inclou el domini públic marítim-terrestre, zones de servitud, la zona d'influència terrestre, i les àrees marines fins al límit de la mar territorial, excloent els ports estatals i autonòmics, que es regixen per la seua pròpia legislació. La llei és complementària a altres normatives sectorials relacionades amb activitats en el litoral i respecta plenament la legislació estatal.

AGENDA 2030

QUARTA

El Comité es troba plenament compromés amb l'atenció a les particularitats i necessitats del medi rural en la nostra Comunitat. Per esta raó, ha implementat un mecanisme de verificació en cada un dels seus dictàmens, destinat a avaluar l'impacte significatiu que les normes a dictaminar puguen tindre en el medi rural.

En atenció a l'exposat, el Comité observa que, encara que l'àmbit d'aplicació de l'avantprojecte de llei no afecta directament a les zones rurals sinó a zones fortament antropitzades en molts casos, l'article 38 definix l'àrea de reordenació com els espais degradats o transformats per acció humana, incloent-hi sòl urbà, nuclis rurals en sòl no urbanitzable i àrees subjectes a actuacions per a minimitzar el seu impacte segons la legislació urbanística valenciana.

QUINTA

Històricament el sector agrari del litoral valencià ha aprofitat les seues especials característiques climàtiques i edafològiques per a cultivar productes emblemàtics com la tomaca del Perelló o la carxofa de Benicarló. Estos cultius, no sols han enriquit el patrimoni cultural i les tradicions locals, sinó que també han exercit un paper clau en la protecció del territori, contribuint a mitigar la salinització del sòl, reduir la pressió urbanística i combatre els efectes del canvi climàtic.

En este context, el CES CV considera necessari que els diferents instruments d'ordenació costanera integren d'una forma equilibrada les necessitats i usos del sector agrari amb altres usos econòmics i les necessitats de conservació ambiental, garantint que este sector agrari contribueixca al benestar social i econòmic sense comprometre la resiliència d'estes àrees enfront de fenòmens naturals i canvis climàtics.

SEXTA

Igual que ha sigut arreplegat en altres dictàmens emesos per esta institució, el CES CV espera que en el Pla d'ordenació costanera i en la resta d'instruments de planificació previstos en la llei es concreten els termes i conceptes que pogueren causar ambigüitat i inconcreció; i en particular, aquells relacionats amb les condicions de restriccions d'usos, les garanties de protecció del medi ambient i la seguretat de les persones. Tot això, amb la finalitat de salvaguardar el principi de seguretat jurídica en una normativa amb enorme transcendència social i mediambiental.

IV.- OBSERVACIONS A L'ARTICULAT

CAPÍTOL IV TÍTOL I. Participació de la societat civil en el desenvolupament sostenible del litoral

La participació pública en temes relacionats amb les costes és fonamental per a garantir una gestió sostenible, inclusiva i eficaç d'estos ecosistemes clau. Este enfocament permet als ciutadans, a les organitzacions locals, als sectors econòmics i a les administracions col·laborar en la presa de decisions i en la implementació de polítiques.

El capítol IV del Títol I d'este avantprojecte de llei dedica un únic article a la participació de la societat civil en el desenvolupament sostenible del litoral. El CES CV considera que haurien d'incorporar-se més articles a este capítol, entre altres en matèria d'educació i sensibilitat ambiental, i transparència i accés a la informació, així com fins específics tant en àmbit autonòmic com supranacional.

En matèria d'educació i sensibilització ambiental haurien d'incorporar-se mesures com la realització de campanyes de conscienciació sobre la importància de les costes i els impactes del canvi climàtic; i programes educatius en escoles i comunitats costaneres.

I respecte a la transparència i accés a la informació, haurien d'incorporar-se accions dirigides a facilitar l'accés públic a dades, informes i cartografia a través de plataformes digitals accessibles.

Article 12. Xarxes i associacions.

Este article estableix que es fomentarà la participació de les associacions vinculades al litoral, sense perjudi del sistema de participació establert en la normativa autonòmica.

El CES CV considera que, sense perjudi del que s'estableix en el Capítol I del Títol I de la Llei 4/2023, de 13 d'abril, de Participació Ciutadana i Foment de l'Associacionisme de la Comunitat Valenciana, i del Decret 190/2016, de 16 de desembre, del Consell, pel qual es regula el Consell de Participació Ciutadana de la Comunitat Valenciana, el Títol I de la Llei 6/2022, de 5 de desembre, del Canvi Climàtic i la Transició Ecològica de la Comunitat Valenciana relatiu a la Governança Climàtica i per a la Transició Ecològica,

l'avantprojecte de llei hauria d'incorporar uns mecanismes clars i concrets de la participació ciutadana, proposant que s'incloguen:

- Fòrums específics d'àmbit autonòmic de participació ciutadana.
- Mesa de Diàleg Social de caràcter autonòmic sobre els aspectes regulats en la present llei.
- En l'àmbit municipal i supramunicipal, fòrums específics de participació ciutadana per a l'ordenació i desenvolupament sostenible del litoral.

Igualment, resultaria rellevant per al Comité establir la garantia que la participació ciutadana es desenvolupe a partir d'una informació de qualitat basada en el coneixement científic i tècnic, per a això els diferents òrgans de participació hauran d'incloure a experts i representants d'òrgans experts, com ara el Comité de Persones Expertes en canvi Climàtic de la Comunitat Valenciana regulat en la Llei 6/2022, de 5 de desembre, de la Generalitat, del canvi climàtic i la transició ecològica de la Comunitat Valenciana, o altres de similars característiques en les matèries pròpies de la llei.

Finalment, el CES CV valora la conveniència d'incloure un compromís legal en este capítol un desenvolupament normatiu en matèria d'educació ambiental sobre ordenació i desenvolupament sostenible del litoral per a millorar l'eficàcia de l'objecte de l'avantprojecte.

Article 13 Criteris generals d'ordenació

En el present article s'esmenten els criteris generals de planificació, sent estos: el desenvolupament territorial sostenible, impacte econòmic sobre el turisme i l'economia blava, la racionalitat territorial, la cohesió social, econòmica i territorial i la preservació del medi ambient, el paisatge i la infraestructura verda, així com dels béns del patrimoni cultural valencià o que posseïsquen valors que els facen susceptibles d'integrar-se en este, incloent-hi el patrimoni cultural immaterial.

Igualment, s'establix la necessitat de garantir la participació de la societat civil i grups d'interés en l'elaboració dels plans.

El CES CV proposa que l'últim paràgraf d'este article s'adeqüe a les modificacions proposades en el present dictamen per a l'article 12, incloent-hi instruments de participació per a l'elaboració dels instruments de planificació del litoral regulats en el Títol II, i usos i activitats en el litoral disposats en el Títol IV del present avantprojecte de llei.

Article 36. Usos prohibits i article 40 Usos en l'àrea d'ordenació

Amb la finalitat d'evitar confusions el CES CV suggerix que, en els articles 36 b) i 40.4 a) s'utilitze la mateixa terminologia establida en l'article 17 referent a «nuclis urbans amb especials valors etnològics».

Article 48. Estabilitat costanera

Este article preveu la possibilitat que la Generalitat Valenciana realitze estudis del litoral que permeten considerar els riscos associats a l'efecte dels canvis meteorològics i climàtics. Així mateix, considera que la informació sobre l'estabilitat costanera haurà de ser utilitzada preceptivament en els procediments d'atorgament d'autoritzacions i concessions.

El punt 1 d'este article preveu la possibilitat que la Generalitat Valenciana realitze estudis del litoral que permeten considerar els riscos associats a l'efecte de canvis meteorològics i climàtics.

D'altra banda, el punt 2 considera que esta informació ha de ser utilitzada preceptivament per a l'atorgament d'autoritzacions i concessions en el domini públic marítim terrestre que siguen competència de la Generalitat Valenciana.

El CES CV entén que esta redacció resulta confusa i que, en este article o en l'article 15 com a contingut del Pla d'Ordenació Costanera, ha de concretar-se la seua periodicitat i en quins àmbits o espais la Generalitat Valenciana elaborarà estos estudis, perquè siguen preceptius a l'atorgament de concessions o autoritzacions, al mateix temps que delimitarà un termini per a la seua realització i el procediment d'avaluació de riscos.

Article 53. Infraccions

D'altra banda, després de la lectura d'este article, el CES CV ha observat unes certes incorreccions en el seu contingut, en particular el punt 1 g) i 2 f) d'este, pel que suggerix es revise el contingut del mateix per a la seua esmena.

Article 56. Subjectes responsables

Considera este article subjecte responsable als qui promoguen l'obra o duguen a terme l'ús constitutiu de la infracció, així com, en el cas d'obres a qui duu a terme la construcció i direcció de l'obra.

El paràgraf segon d'este article assenyala que «en el supòsit d'obres, usos o activitats que manquen del corresponent títol habilitant, seran així mateix responsables de la infracció les companyies comercialitzadores o subministradores d'electricitat, gas i aigua potable que no recapten la seua acreditació prèvia per a la prestació del subministrament.»

A la vista de l'anterior, el CES CV suggerix que es tinga en consideració la definició de «promotor d'obra» atorgada per l'art. 2.1.c) del Reial decret 1627/1997, de 24 d'octubre, pel qual s'establixen disposicions mínimes de seguretat i de salut en les obres de construcció, amb la finalitat d'evitar inseguretat jurídica, entenent per tal «qualsevol persona física o jurídica per compte de la qual es realitze una obra.»

Disposició adicional sexta: Protecció de la posidònia oceànica

L'esmentada disposició prohibix el fondeig d'embarcacions sobre Posidònia oceànica per a la protecció d'esta.

El CES CV considera convenient que la norma aclarisca l'impacte de l'aprovació de la llei sobre l'aplicació del Decret 64/2022, de 20 de maig, del Consell, per a la conservació de prades de fanerògames marines en la Comunitat Valenciana, especialment el seu article 4.

AGENDA 2030

DICTAMEN 3/2024 DEL COMITÉ ECONÒMIC I SOCIAL DE LA COMUNITAT VALENCIANA (CES CV) A L'AVANTPROJECTE DE LLEI, DE LA GENERALITAT, DE PROTECCIÓ I ORDENACIÓ DE LA COSTA VALENCIANA

CESCV
Comité Econòmic i Social

V.- CONCLUSIONS

El Comité Econòmic i Social de la Comunitat Valenciana considera que les observacions contingudes en el present dictamen contribuiran a millorar l'Avantprojecte de Llei, de la Generalitat, de protecció i ordenació de la costa valenciana, sense perjuí de les consideracions que puguin realitzar-se en el posterior tràmit parlamentari.

Vist i plau El president

Arturo León López

La secretària general

Ángeles Cuenca García

VOT PARTICULAR QUE PRESENTEN ELS MEMBRES DEL GRUP I, REPRESENTANTS D'UGT-PV I CCOO-PV, AL DICTAMEN DEL CES-CV, APROVAT PEL PLE ORDINARI REALITZAT EL DIA 18 DE DESEMBRE DE 2024, RELATIU A L'AVANTPROJECTE DE LLEI DE LA GENERALITAT, DE PROTECCIÓ I ORDENACIÓ DE LA COSTA VALENCIANA

A l'empara del regulat en l'art. 21.4 de la Llei 1/14, de 28 de febrer, de la Generalitat, del Comité Econòmic i Social de la Comunitat Valenciana, desenvolupat per l'art. 37 del Decret 180/2015, de 16 d'octubre, del Consell, pel qual s'aprova el Reglament d'organització i funcionament del Comité Econòmic i Social de la Comunitat Valenciana, es presenta Vot particular al dictamen emés, en relació amb l'Avantprojecte de Llei de la Generalitat, de protecció i ordenació de la costa valenciana, sense perjudici de la coincidència amb la resta d'observacions formulades en el dictamen referit.

FONAMENTS

El present vot particular es fonamenta en la no inclusió en el dictamen, de les esmenes presentades pel Grup I a la consideració del Ple del Comité Econòmic i Social de la Comunitat Valenciana, sobre les quals no va haver-hi unanimitat. Sotmeses a votació, el resultat de les mateixes va ser rebutjat.

Els components del Grup I consideren l'especial abast social i ambiental de l'Avantprojecte de Llei, per això entenen que haurien de constar les següents esmenes en el dictamen objecte d'aprovació.

PRIMERA. - Addició a l'observació de caràcter general primera

«A més de l'exposat anteriorment, el CES CV advoca per millorar la coordinació interadministrativa en la resposta enfront d'emergències, així com en la normativa de protecció de les persones enfront de fenòmens extrems com el viscut.

Per això, el CES CV vol cridar l'atenció sobre la idoneïtat, necessitat i proporcionalitat de l'avantprojecte de Llei objecte de dictamen en una situació declarada d'emergència climàtica, així com instar a la Generalitat Valenciana a polítiques molt més ambiciosos d'adaptació i mitigació enfront del canvi climàtic per a donar, entre altres, compliment als compromisos climàtics».

SEGONA. –Nova observació de caràcter general

«El CES CV considera que el present avantprojecte de llei i especialment els instruments d'ordenació del litoral contemplats en el títol II i els estudis del litoral previstos en l'article 48, entre altres, hauria d'alinejar-se amb el que es disposa en l'article 81 de la Llei 6/2022, de 5 de desembre, del Canvi Climàtic i la Transició Ecològica de la Comunitat Valenciana, sobre “zones costaneres”, que insta les administracions públiques valencianes a avançar de manera significativa en la reducció dels riscos generats per l'acció del clima en tota la línia del litoral valencià, a la reducció d'aquells riscos derivats dels canvis permanents del nivell de la mar, l'augment de temperatura de la mar i el seu efecte en la climatologia atmosfèrica, i a l'adaptació als canvis en les activitats econòmiques i l'explotació dels recursos, entre altres».

TERCERA. – Article 3. Addició

«El CES CV aprecia que existix una escassetat manifesta de mesures en la norma objecte de dictamen per a aconseguir els fins arreplegats en els apartats c), d) i e) de l'art. 3».

QUARTA. – Article 22.1. Addició

L'Article 22.1 enumera els principis sobre els quals es realitzarà l'ús del litoral, és a dir, el principi de desenvolupament sostenible, la igualtat de tracte i oportunitats, la seguretat jurídica i la confiança legítima.

«El CES CV considera que els principis rectors dels usos del litoral haurien de ser coherents amb els enumerats en l'art. 4 de la present llei, així com basar-se en l'enfocament ecosistèmic i la gestió integrada.

Així mateix, el Comité proposa afegir, respecte al principi de desenvolupament sostenible, la menció als conceptes d'equitat social, justícia ambiental i qualitat de vida de les generacions futures».

QUINTA. – Article 22.2. Addició

«El Comité considera que s'ha d'aclarir les mesures especials de protecció i a impulsar mesuraments de la capacitat de càrrega del destí i la determinació de les circumstàncies que els faça mereixedors d'una ordenació singular».

SEXTA. – Article 41. Addició.

«El CES CV posa de manifest que la sol·licitud d'incoació d'expedient de partió ve ja regulada en l'article 12 de la Llei 22/1988, de 28 de juliol, de Costas. En este sentit, el Comité insta a la Generalitat a prevaldre l'interés general en la recuperació d'espais degradats i a la cooperació entre Administracions per a tal fi».

SETENA – Article 49. Addició

«El CES CV estima que el redactat de l'avantprojecte de llei hauria de ser revisat incloent l'anàlisi, amb caràcter previ a l'autorització, de l'impacte econòmic, social i ambiental, així com preveure mecanismes d'avaluació d'impacte (amb una certa periodicitat) sobre el grau de regressió del litoral o exposició de la ciutadania, els ecosistemes i l'activitat econòmica als riscos derivats del canvi climàtic (socioeconòmics, laborals i ambientals).

Així mateix, el Comité considera que s'hauria de regular en la norma el contingut de l'informe, els indicadors base que han de preveure i els mecanismes de supervisió i control de l'execució del projecte».

OCTAVA. – Article 53.1 a). Addició

«El CES-CV proposa que en l'apartat 1 d'Infraccions molt greus hauria de definir-se el concepte “resiliència costanera” per a tindre seguretat jurídica a l'hora d'avaluar les infraccions».

NOVENA. – Article 54. Addició.

«El CES CV considera que hauria d'homogeneïtzar-se el règim sancionador de les diferents normatives reguladores que afecten els espais objecte de regulació en este avantprojecte de llei, com ara Llei 11/1994, de 27 de desembre, d'espais naturals protegits

AGENDA 2030

DICTAMEN 3/2024 DEL COMITÉ ECONÓMIC I SOCIAL DE LA COMUNITAT VALENCIANA (CES CV) A L'AVANTPROJECTE DE LLEI, DE LA GENERALITAT, DE PROTECCIÓ I ORDENACIÓ DE LA COSTA VALENCIANA

CESCV
Comité Económico i Social

de la Comunitat Valenciana, el Decret 64/2022, de 20 de maig, del Consell, per a la conservació de prades de fanerògames marines en la Comunitat Valenciana i la Llei 5/2014 d'ordenació del territori, urbanisme i paisatge de la Comunitat Valenciana (LOTUP)».

El **Grup I** ha anunciat el **VOT PARTICULAR** en la sessió plenària.

Per tot això,

SOL·LICITEM

Que es tinga per presentat el present **VOT PARTICULAR** al Dictamen de l'Avantprojecte de Llei, de la Generalitat, de protecció i ordenació de la costa valenciana, unint-se al Dictamen aprovat pel Ple en data 18 de desembre de 2024.

Els sotasignats, representants del Grup I del Comité Económico i Social de la Comunitat Valenciana.

Pilar Tarragó n Maicas

UGT-PV

Daniel Patiño Miñana

CCOO-PV

A Castelló de la Plana, a 18 de desembre de 2024

A LA SECRETÀRIA DEL COMITÉ ECONÓMIC I SOCIAL DE LA COMUNITAT VALENCIANA